

۱۳۵۴/۱۲

درسنامه ی جامع ستنی بین الملل خصوصی

(کلیات، تابعیت، اقامتگاه، وضع، مکان، تعارض قوانین)

تالیف و تدوین:

یوسف نیازی

(دانشجوی دکتری حقوق بین الملل خصوصی و مدرس دانشگاه)

انتشارات اندیشه فاضل

سرشناسه : نیازی، یوسف ۱۳۵۰-

عنوان و نام پدیدآور : درسنامه ی جامع حقوق بین الملل خصوصی/تالیف و تدوین یوسف نیازی؛ ویراستاران یحیی پیری، زینب الواری هابیل

مشخصات نشر : تهران ایران، اندیشه فاضل ۱۳۹۴

مشخصات ظاهری : ۳۱۳ ص ۲۱/۵*۱۴/۵ س م.

شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۹۵۷۳۹-۳-۶

وضعیت فهرست نویسی : فیپای مختصر

یادداشت : این مدرک در آدرس <http://opac.nlai.ir> قابل دسترسی است.

شماره کتابخانه ملی : ۳۹۴۳۶۰۹

مرکز نشر: انتشارات اندیشه فاضل

www.bisheh-fazl.ir

تهران، میدان انقلاب، خیابان دگر، وبی، ابتدای خیابان روانمهر، کوچه دولتشاهی
پلاک ۱ واحد ۴ تلفن: ۹۵۹۶۳۰۶ - ۶۶۹۶۴۰۱ - همراه: ۹۱۲۱۹۷۹۹۷۰

درسنامه ی جامع حقوق بین الملل خصوصی

تالیف و تدوین: یوسف نیازی

ویراستاران: یحیی پیری، زینب الواری هابیل

ناشر: اندیشه فاضل نشر همکار: بیشه

نوبت چاپ: ۱۳۹۴

شمارگان: نسخه

قیمت: ۱۸۵۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۵۷۳۹-۳-۶

کلیه حقوق این اثر براء ناشر محفوظ است.

هرگونه کپی برداری و تهیه جزوه از متن کتاب، استفاده از طرح روی جلد و عنوان کتاب جرم است و متخلفان طبق قانون حمایت از حقوق مؤلفان، مصنفان و هنرمندان تحت پیگرد قانونی قرار می گیرند

فهرست مطالب

۱۰	مقدمه.....
۱۱	فصل اول: کلیات.....
۱۲	حق بین الملل خصوصی.....
۱۴	ویژگی‌های حقوق بین الملل خصوصی.....
۱۴	نژاد - قوم - زبان - دین - ملیت - تابعیت.....
۱۶	جمع بندی - مسوع فواید حقوق بین الملل خصوصی.....
۱۷	منابع حقوق بین الملل خصوصی.....
۱۸	(۱) منابع داخلی.....
۲۱	(۲) منابع بین المللی.....
۲۱	الف - عهدنامه‌ها.....
۲۵	ب - عرف بین المللی.....
۲۶	ج - رویه قضایی بین المللی.....
۲۶	د - دکترین.....
۲۹	فصل دوم: تابعیت.....
۳۱	تابعیت.....
۳۱	منشأ پیدایش تابعیت.....
۳۲	تاریخچه‌ی تابعیت.....
۳۴	تاریخچه تابعیت در ایران.....
۳۴	تابعیت قبل از رواج نظام قانونگذاری.....
۳۵	تابعیت در ایران پس از تصویب قانون اساسی مشروطیت.....
۳۷	تاریخچه‌ی تابعیت بعد از پیروزی انقلاب اسلامی.....
۳۷	تعریف تابعیت.....
۳۷	عناصر تعریف تابعیت.....
۳۷	الف) سیاسی بودن.....
۳۷	ب) حقوقی بودن.....
۳۸	ج) معنوی بودن.....

۳۹	طرفین تابعیت
۳۹	شخص دارنده تابعیت
۴۰	دولت اعطا کننده تابعیت
۴۱	انواع تابعیت
۴۱	الف) تابعیت اصلی (تابعیت مبدأ)
۴۱	ب) تابعیت اکتسابی
۴۱	اصول و مبانی تابعیت
۴۲	اصل اول: اصل لزوم تابعیت
۴۴	اقدامات انجام شده جهت رفع مشکل بی‌تابعیتی
۴۵	هر ردی با زمان تولد تبعه‌ی یک کشور مشخص باشد
۴۵	۱- بی‌تابعیت خود
۴۹	۲) سیستم پاک تابعیت اضی
۵۱	مقایسه بین در سیستمات و خون
۵۷	وسایل رفع و یا جلوگیری از تابعیت مضاعف
۵۸	شیوه رفع تابعیت مضاعف اصل (برجاء)
۵۸	شیوه رفع تابعیت مضاعف اکتسابی
۵۹	اقدامات انجام شده جهت رفع مشکل بی‌تابعیتی
۵۹	الف) معاهدات
۵۹	ب) رویه‌ی محاکم بین‌المللی در برخورد با تابعیت مضاعف
۷۰	تابعیت در ایران
۷۰	تاریخچه قوانین تابعیت در ایران
۷۰	عهدنامه‌ها
۷۳	قواعد کلی تابعیت ایران
۷۳	انواع تابعیت اصلی در ایران
۷۸	تابعیت اکتسابی
۱۰۱	تابعیت اشخاص حقوقی در ایران
۱۰۳	فصل سوم: اقامتگاه
۱۰۴	اقامتگاه
۱۰۴	عناصر تعریف
۱۰۵	آثار و فواید عملی بحث در اقامتگاه

۱۰۷	ماهیت اقامتگاه
۱۰۸	سابقه‌ی تاریخی اقامتگاه
۱۰۹	اصول سه گانه حاکم بر اقامتگاه
۱۱۲	تعیین اقامتگاه از لحاظ بین‌المللی در حقوق ایران
۱۱۳	اقسام اقامتگاه اشخاص حقیقی در حقوق ایران
۱۱۳	اقامتگاه ارادی
۱۱۴	اقامتگاه قانونی یا تبعی
۱۱۴	اقامتگاه اصلی
۱۱۴	تفسیر بند۱ آئین‌نامه بر مبنای نحوه تخصیص حقوق و تعهدات
۱۱۵	اقامتگاه موقت
۱۱۵	اقامتگاه خیار یا ماردادی
۱۱۷	فصل چهارم: وضع بیگانه
۱۱۸	مسئله‌ی وضع بیگانگان
۱۱۸	اصول و مبانی حقوق بیگانگان
۱۱۸	۱) مقتضیات حقوق بین‌الملل
۱۲۰	۲) رفتار متقابل
۱۲۲	قوانین داخلی
۱۲۳	وضع بیگانگان در حقوق ایران
۱۲۵	وضع اشخاص بیگانه در حقوق فعلی ایران
۱۳۰	اخراج بیگانه
۱۳۰	حق اشتغال به حرفه، صنعت و یا تجارت
۱۳۱	وضعیت بیگانگان در امور خصوصی ایران
۱۳۵	وضع اشخاص حقوقی بیگانه در ایران
۱۳۵	اشخاص حقوقی به ۲ دسته تقسیم می‌شوند
۱۳۶	اشخاص حقوقی، حقوق خصوصی به دو دسته تقسیم می‌شوند
۱۳۸	شناسایی بین‌المللی اشخاص حقوقی
۱۴۰	طریقه شناسایی اشخاص حقوقی، حقوق خصوصی در ایران
۱۴۰	وضع شرکت‌های خارجی در ایران
۱۴۳	فصل پنجم: کلیات تعارض
۱۴۴	کلیات تعارض قوانین

۱۴۴	مفهوم تعارض قوانين
۱۴۶	علل پيدائش تعارض قوانين
۱۴۶	(۱) توسعه‌ى روابط و مبادلات بين المللى؛ (شرط اقتصادى)
۱۴۷	(۲) وجود تفاوت بين قوانين داخلى كشورها؛ (شرط حقوقى)
۱۴۷	(۳) اغماض قانونگذار مى و امكان اجراى قانون خارجى؛ (شرط سياسى)
۱۴۹	رابطه‌ى بين تعارض قوانين و تعارض دادگاه‌ها:
۱۴۹	وجه اشتراك بين تعارض قوانين و تعارض دادگاه‌ها:
۱۵۰	وجه افتراق بين تعارض قوانين و تعارض دادگاه‌ها:
۱۵۱	تأثير متقابل تعارض قوانين و تعارض دادگاه‌ها:
۱۵۲	الف- تأثير تعارض دادگاه‌ها در تعارض قوانين:
۱۵۳	ب- تأثير تعارض قوانين در تعارض دادگاه‌ها:
۱۵۴	اصلاحات تعارض قوانين:
۱۵۴	صلاحيت قانون بذارى و صلاحيت قضايى:
۱۵۵	قانون مى:
۱۵۶	قوانين درون مرزى و برون مرزى:
۱۵۸	قوانين شخصى و قوانين عينى:
۱۵۹	قلمرو تعارض قوانين:
۱۶۴	روش حل تعارض قوانين:
۱۶۵	الف- روش اصولى؛ (جزمى)
۱۶۶	ب- روش حقوقى؛ (انتخاب انساب)
۱۶۸	«سوالات پايانى بخش نخست»
۱۷۱	فصل ششم: پيدائش و تكامل تاريخى تعارض قوانين
۱۷۲	مكتب قديم ايتاليائى
۱۷۲	زمينه‌ى تاريخى
۱۷۶	ويژگى‌هاى مكتب ايتاليائى قديم به طور خلاصه:
۱۷۷	مكتب فرانسوى
۱۸۰	مكتب هلندى
۱۸۵	ويژگى‌هاى مكتب هلندى به طور خلاصه:
۱۸۵	مكتب انگليسى - آمريكايى
۱۸۶	دوره‌ى جديد

۱۸۷	مکتب آلمانی
۱۹۰	ویژگی‌های مکتب آلمانی به صورت خلاصه
۱۹۱	دکترین واختر
۱۹۱	دکترین شانفر
۱۹۱	دکترین ساوینی
۱۹۳	مکتب جدید ایتالیایی
۱۹۶	ویژگی‌های مکتب جدید ایتالیایی به صورت خلاصه
۱۹۶	مکتب‌های جدید فرانسوی
۱۹۶	مکتب جدید فرانسوی قبل از جنگ جهانی اول
۱۹۹	مکتب جدید فرانسوی پس از جنگ جهانی اول
۲۰۰	(۱) دوواری، میر
۲۰۱	دکترین معاصر فرانسوی
۲۰۳	ویژگی‌های مکتب جدید فرانسوی به صورت خلاصه
۲۰۴	نظریه‌های تعارض قوانین در نظام حقوقی انگلستان و آمریکا
۲۱۰	«سؤالات پایانی بخش دوم»
۲۱۲	فصل هفتم: اعمال قاعده‌ی ایرانی حل تعارض
۲۱۳	فصل اول: رابطه‌ی بین سیستم‌های حل تعارض قوانین
۲۱۴	۱- اختلاف از جهت محتوای دسته‌های ارتباط
۲۱۵	۲- اختلاف از جهت قواعد حل تعارض یا قواعد ارتباط
۲۱۵	مسائل ناشی از تعامل بین سیستم‌های حل تعارض
۲۱۵	عدم تعارض بین سیستم‌های حل تعارض
۲۱۶	تعارض بین سیستم‌های حل تعارض
۲۱۶	تعارض صریح
۲۱۶	انواع تعارض صریح
۲۱۷	تعارض مخفی
۲۱۷	تعارض مفاهیم ارتباط
۲۱۸	مسأله‌ی توصیف‌ها
۲۲۱	راه حل استتاجی
۲۲۲	(۱) اصل توصیف به موجب قانون مقر دادگاه
۲۲۲	(۲) لزوم دخالت قانون سبب (قانون خارجی)

۲۲۳	۳- لزوم ورود توصیف بین المللی
۲۲۴	بیان مسئله‌ی توصیف‌ها به صورت خلاصه:
۲۲۸	احاله:
۲۳۴	انتقادهای وارد بر احاله:
۲۳۶	نظریات راجع به احاله:
۲۳۷	فواید عملی احاله:
۲۳۷	برخورد کشورهای مختلف با احاله:
۲۳۸	احاله در مقررات ایران:
۲۳۹	مبحث الحاله به صورت خلاصه:
۲۴۰	مسأله‌ی تعارض‌های متحرک:
۲۴۱	تعارض متحرک و تعارض قوانین در زمان:
۲۴۲	تعارض در زمان:
۲۴۵	حالت‌های تعارض متحرک:
۲۴۷	شرایط تأثیر بین المللی حواله:
۲۴۸	حدود تأثیر بین المللی:
۲۵۰	مسائل ناشی از اجرای قانون حواله:
۲۵۰	روش اجرای قانون خارجی:
۲۵۲	استناد به قانون خارجی از سوی اصحاب دعوا:
۲۵۳	چگونگی بررسی مفاد و محتوای قانون خارجی:
۲۵۳	اثبات قانون خارجی:
۲۵۴	چگونگی اثبات قانون خارجی:
۲۵۴	چگونگی تفسیر قانون خارجی:
۲۵۵	تطبیق قانون عادی خارجی با قانون اساسی خارجی:
۲۵۵	مسأله‌ی نظم عمومی:
۲۶۰	ضابطه برای تشخیص نظم عمومی در روابط بین المللی:
۲۶۰	مفهوم جامعه مشترک حقوقی - اصل حداقل تعادل بین سازمان‌های حقوقی:
۲۶۱	۱- علل فنی حقوقی:
۲۶۲	۲- علل مصالح اجتماعی:
۲۶۳	مبحث تعارض‌های متحرک به طور خلاصه:
۲۶۳	انواع تعارض‌های متحرک:

۲۶۷	سؤالات پایانی بخش تعارض‌های متحرک و احاله
۲۷۱	فصل هشتم: موانع اعمال قاعده حل تعارض یا اجرای قانون خارجی
۲۷۲	موانع اعمال قاعده حل تعارض قوانین
۲۷۳	موانع اجرای قانون صالح
۲۷۶	شرایط اعمال قاعده جلوگیری از تقلب نسبت به قانون
۲۷۶	شرط اول؛ اصل تقصیر
۲۷۸	شرط دوم؛ اصل ضرر
۲۷۸	شرط سده؛ اصل عدم وسیله‌ی دیگری برای جلوگیری از تقلب اصل فرعی و علی البدل
۲۷۸	بودن اجرای قانون
۲۷۹	آثار جلوگیری از تقلب نسبت به قانون
۲۸۰	شناسایی و اجرای حکم خارجی
۲۸۰	تفاوت شناسایی و اجرای حکم خارجی
۲۸۶	موانع اجرای قانون خارجی به صورت تلافیه
۲۹۱	سؤالات پایانی بخش، موانع اجرای قانون خارجی
۲۹۳	فصل نهم: مسائل مهم تعارض قوانین
۲۹۴	احوال شخصیه
۲۹۴	قانون حاکم بر احوال شخصیه
۲۹۷	استثنائات قاعده‌ی اعمال قانون ملی نسبت به احوال شخصیه
۲۹۹	اموال
۳۰۱	اسناد و قراردادهای
۳۰۱	۱- تنظیم اسناد و قانون حاکم بر آن
۳۰۱	۲- قراردادهای و قانون حاکم بر آن
۳۰۲	مباحث مهم تعارض قوانین به صورت خلاصه
۳۰۶	در خصوص نحوه‌ی تعیین قانون، حاکم بر اسناد تجاری
۳۰۷	قانون حاکم بر قراردادهای
۳۰۹	سؤالات پایانی بخش مسائل مهم تعارض قوانین
۳۱۱	سؤالات پایان ترم حقوق بین‌الملل خصوصی ۱
۳۱۳	منابع و مأخذ

مقدمه

حقوق بین‌الملل یکی از شاخه‌های حقوق می‌باشد که می‌توان گفت دارای ۲ بعد داخلی و بین‌المللی است که این مهم در حقوق بین‌الملل خصوصی ملموس‌تر می‌باشد. با توجه به تحصیل اینجانب در مقطع دکتری در گرایش حقوق بین‌الملل خصوصی، در پایان شام که کتابی مهیا نمایم که به راحتی با مخاطبش ارتباط برقرار کند و در همین سادگی، فهوی کلام را حفظ و بایسته‌های این عنوان را بیان دارد، تا چه پس از آن، امیدوارم طبع بلند بالای مخاطبین را این سطور اغنا کند.

در آخر بر خود لازم می‌دانم از دانشجوی پرتلاش ترشدگرم آقای یحیی پیری تشکر نمایم. خواهشمند است اینجانب را از تدرکات لازم و علمی خود بی‌نصیب نگردانید.

«توفیق از خداست»

یوسف نیازی

تابستان ۹۴